

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS DIREKTORIAUS ĮSAKYMO „DĖL VIEŠOJO KONKURSO SUTEIKTI TEISĘ NAUDOTI TELEVIZIJOS KANALĄ VIENADAŽNIAME SINCHRONINIAME SKAITMENINĖS ANTŽEMINĖS TELEVIZIJOS TINKLE SĄLYGŲ APRAŠO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Eil. Nr.	Pastabas ir (arba) pasiūlymus pateikusių asmenų, institucijų pavadinimas	Pastabos ir (ar) pasiūlymai, į kuriuos nebuvo atsižvelgta ar buvo atsižvelgta iš dalies	Žyma apie nepriimtas pastabas ir (ar) pasiūlymus
1.	VšĮ Regioninės televizijos „Aidas“ 2021-03-24 raštas	<p>1. Papildyti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Viešojo konkurso suteikti teisę naudoti televizijos kanalą vienadažniame sinchroniniame skaitmeninės antžeminės televizijos tinkle sąlygų aprašo patvirtinimo“ projektu tvirtinamo Viešojo konkurso suteikti teisę naudoti televizijos kanalą vienadažniame sinchroniniame skaitmeninės antžeminės televizijos tinkle sąlygų aprašo (toliau – Aprašas) 2 punktą ir išdėstyti jį taip: „Konkurso tvarka skiriamo 37 televizijos kanalo naudojimo paskirtis – steigti vienadažnį sinchroninį skaitmeninės antžeminės televizijos tinklą (toliau – SFN tinklas) ir teikti Vietinių ir Regioninių televizijos programų siuntimo paslaugas šiuo tinklu.“</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal Aprašą viešo konkurso tvarka skiriamo televizijos kanalo paskirtis – steigti elektroninių ryšių tinklą (vienadažnį sinchroninį skaitmeninės antžeminės televizijos tinklą (toliau – SFN tinklas)) ir teikti televizijos programų siuntimo (televizijos programų signalų perdavimo visuomenei) paslaugas, kurios yra elektroninių ryšių paslaugos. Pagal Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 1 straipsnio 2 dalį, ERĮ nereglamentuoja visuomeninių santykių, susijusių su paslaugomis, teikiamomis naudojant elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, taip pat elektroninių ryšių tinklais perduodamo turinio ir su juo susijusių paslaugų. Taip pat, vadovaujantis ERĮ 3 straipsnio 15 dalimi, elektroninių ryšių paslaugos neapima elektroninių ryšių tinklais ar naudojant elektroninių ryšių paslaugas perduodamos informacijos turinio teikimo ar redakcinės turinio kontrolės paslaugų. Atsižvelgiant į tai, skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais ir atitinkamomis radijo ryšio stotimis perduodamo turinio ir su juo susijusių paslaugų teisinis reguliavimas nėra Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) kompetencija, t. y. Tarnyba pagal kompetenciją nevykdo televizijos programų, kurios yra siunčiamos paskirtais radijo dažniais (kanalais), stebėsenos, taip pat neturi diskrecijos drausti arba leisti siųsti pagal tam tikrą klasifikacijos sistemą tam tikrai grupei priskirtas programas. Pažymėtina, kad Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano, patvirtinto Tarnybos direktoriaus 2005 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-419 „Dėl</p>

			Skaitmeninės antžeminės televizijos plėtros plano patvirtinimo“, 5 priede formuluotė „vietinėms ir regioninių antžeminės televizijos transliuotojų programoms“ yra vartojama siekiant įvardinti atskirose radijo ryšio stotyse ar kelių radijo ryšio stočių grupėse (SFN tinkluose) numatytus naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių nenumatyta skirti nacionalinio masto skaitmeninės antžeminės televizijos tinklams, tačiau neturint tikslo apriboti šių radijo dažnių (kanalų) naudojimo paskirties tik tam tikroms programoms siūsti.
2.		<p>2. Papildyti Aprašo 21.6 papunktį ir išdėstyti jį taip: „Konkurso dalyvio finansinės galimybės vykdyti prisiimtus įpareigojimus įsteigti SFN tinklą ir teikti televizijos programų siuntimo paslaugas šiuo tinklu bei SFN tinklo įsteigimui ir televizijos programų siuntimo paslaugų teikimui šiuo tinklu skiriamų investicijų apimtis bei pasiekiamas ekonominės veiklos našumas. Įvertis – nuo 0 iki 10 balų.“ Nes ne investicijų dydis, bet paslaugų sferos našumas labiau pabrėžiamas Europos Sąjungos paslaugų rinkoje. Paslaugos tampa įperkamesnės ir padidėja pasirinkimas vartotojams, skatina konkurencingą paslaugų rinką.</p>	<p>Neatsižvelgta. „Ekonominės veiklos našumas“ nėra elektroninių ryšių veiklą reglamentuojančių teisės aktų, už kurių įgyvendinimą ir laikymosi priežiūrą yra atsakinga Tarnyba, reglamentavimo dalykas. Šios sąvokos turinys gali būti suprantamas labai plačiai ir įvairiais aspektais, todėl šios sąvokos vartojimas Apraše neatitiktų Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme keliamo teisės normų aiškumo ir sistemiškumo principų. Tačiau ekonomikos teorijoje ši sąvoka dažnai taikytina atskiriems ekonomikos sektoriams ir parodo sukurtą bendrąjį vidaus produktą per jam sukurti skirto darbo laiko vienetą. Šią sąvoką taikant įmonei ar ekonominei veiklai vykdančiam fiziniam asmeniui, galėtų būti vertinama tam tikro sukurto produkto (paslaugos) vertė tam produktui sukurti skirtų išteklių (žmogiškųjų, kapitalo ir kt.) kiekio atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad konkurso dalyvio bendras įvertinimas pagal visus Apraše nurodytus vertinimo kriterijus ir atskleis konkurso dalyvio veiklos našumo lygį.</p>
3.	AB Lietuvos radijo ir televizijos centro (toliau – Telecentras) 2021-03-24 raštas Nr. 4A-44	Atkreipiame Tarnybos dėmesį, kad Telecentrai TV transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugų, skirtų turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, rinkoje numatytas įpareigojimas kainas grįsti sąnaudomis FDC metodu (istorinių pilnai paskirstytų sąnaudų apskaitos principas). Telecentras pateikia, o Tarnyba kartą per metus inicijuoja sąnaudų patikrinimą.	<p>Atsižvelgta iš dalies. Aprašo 21.5 papunktis patikslintas, numatant kad maksimalus įvertis pagal Aprašo 21.5 papunktyje nurodytą kriterijų yra 10 balų. Telecentras yra įpareigotas teikti televizijos transliacijų perdavimo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklais paslaugas, skirtas turinio paslaugoms galutiniams vartotojams teikti, įskaitant prieigą prie su šių paslaugų teikimu susijusių priemonių, kainomis, kurios būtų ne didesnės nei sąnaudos, apskaičiuotos Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklėse, patvirtintose Tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. 1V-1164 „Dėl Sąnaudų apskaitos pagal visiškai paskirstytų sąnaudų metodą</p>

	<p>Remiantis sąnaudomis, nustatoma TV siuntimo paslaugos kaina, kurią Telecentras įpareigotas skelbti viešai.</p> <p>Tuo tarpu Aprašo vienas iš konkurso dokumentų vertinimo kriterijų yra paslaugos kaina, kurią konkurso dalyviai turi apskaičiuoti ir pateikti už laikotarpį iki 2030 m. birželio 30 d. (Aprašo 21.5 papunktis).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Telecentras turi įpareigojimą TV siuntimo paslaugų kainas grįsti istorinėmis sąnaudomis ir negali užtikrinti/garantuoti fiksuotos kainos už laikotarpį iki 2030 m. birželio 30 d., - kiti konkurso dalyviai neturi įpareigojimų, tokių, kurie numatyti Telecentrui, - kiti konkurso dalyviai turi galimybę jau dabar matyti Telecentro TV siuntimo paslaugų kainas ir atitinkamai „konstruoti“ savo pasiūlymą konkurse (priešingai nei Telecentras, kuris negali matyti/žinoti/numanyti dalyvių būsimų kainų, o jei net ir turėtų tokią galimybę – negalėtų konkurse siūlyti kitokios kainos, nei numato Tarybos nustatyti įpareigojimai Telecentrui), Telecentras prašo panaikinti Aprašo 21.5 papunktį, kaip vieną iš konkurso vertinamų kriterijų, t. y. neįtraukti į konkursą ekonomiškai pagrįstos suminės pagrindinio srauto siuntimo SFN tinklu kainos, kaip vertinimo kriterijaus. Jei vis tik Taryba nuspręstų palikti Aprašo 21.5 papunktį, kaip vieną iš konkurso vertinamų kriterijų, Telecentras prašo šiam kriterijui vertinti suteikti minimalų (nuo 0 iki 5 balų), o ne 	<p>taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis. Pastebėtina, kad Telecentras yra atsakingas už savo patiriamų sąnaudų kontrolę, tik jis gali šias sąnaudas valdyti, taip pat nuo jo sprendimų priklauso dabartinės ir būsimos sąnaudos, taigi jis yra atsakingas ir už tomis sąnaudomis pagrįstą paslaugos kainą.</p> <p>Vadovaujantis ERĮ 54 straipsniu, kriterijai, pagal kuriuos išrenkamas konkurso laimėtojas, turi būti pagrįsti, be kita ko, veiklos efektyvumu, ateityje teiksimų paslaugų kainomis ir veiksmingos konkurencijos skatinimu, todėl konkurso dalyviams turi būti sudaryta galimybė dėl riboto elektroninių ryšių išteklių konkuruoti paslaugų kaina, nepriklausomai nuo to, ar jie yra siuntimo paslaugų rinkoje įvardyti, kaip didelę įtaką turintys ūkio subjektai, ar ne.</p>
--	---	---

	<p>didžiausią (nuo 0 iki 20 balų), kaip dabar numatyta, įvertį, lyginant su kitais vertinamais kriterijais.</p>	
4.	<p>Taip pat Tarnybos prašome vertinant planuojamo SFN tinklo aprėptį atsižvelgti į tai, kad iš Telecentro objektų yra siunčiamos visuomeninio transliuotojo, nacionalinių komercinių transliuotojų programos, o Pietryčių Lietuvos regione ir 6 lenkiškos televizijos programos, todėl antžeminę televiziją žiūrintis namų ūkiai signalo priėmimo antenas yra nukreipę (naujai priėmimo antenas diegiantis nukreipia) į Telecentro objektus. Konkurso sąlygose nėra įpareigojimų konkurso dalyviams siųstuvus diegti Telecentro objektuose. Konkurso dalyviams diegiant siųstuvus ne Telecentro objektuose, antžeminės televizijos žiūrovai nors ir patektų į teorinį padengimą, tačiau realiai tinklu siunčiamų programų nematytų (išskyrus tą dalį žiūrovų, kurie būtų netoli siųstuvo ir sugebėtų priimti signalus nenukreipę antenų į kitus (ne Telecentro) objektus).</p> <p>Atsižvelgiant į aukščiau minėtą pastabą Tarnybos prašome skaičiuojant ir vertinant planuojamo tinklo padengimą įvertinti faktą, kad kitiems konkurso dalyviams siųstuvus montuojant ne Telecentro objektuose, dalis namų ūkių esančių tarp Telecentro objektų ir vietų, kuriuose siųstuvus sumontuotų kiti konkurso dalyviai, signalų nepriims, nes antenos yra nukreiptos į Telecentro objektus t. y. prašome visus šiuos namų ūkius</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nacionalinės aprėpties ir regioninės aprėpties skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų tiksline auditorija gali būti skirtinga. Regioninio masto tinklas gali būti patrauklus transliuotojams (retransliuotojams), norintiems platinti specifinėms gyventojų grupėms, pvz., tautinėms mažumoms, skirtas televizijos programos. Tam tikrai tikslinei auditorijai pritaikytos televizijos programos tos auditorijos atstovams gali būti patrauklesnės nei nacionalinės aprėpties tinklais perduodamos televizijos programos, todėl kai kurie gyventojai, siekdami kokybiškesnio tokių televizijos programų priėmimo, antenas gali nukreipti į regioninės televizijos siuntimo stotį arba tarpine kryptimi, leidžiančia jiems pakankama kokybe priimti ir nacionalinio, ir regioninio masto tinklų signalus. Be to, yra galimi papildomų investicijų reikalaujantys techniniai sprendimai, leidžiantys priimti televizijos signalus iš skirtingų krypčių, priklausomai nuo konkrečių aplinkybių. Tautinių mažumų atstovai, gyvenantys netoli Lietuvos Respublikos valstybės sienos, antenas gali būti nukreipę į kaimyninės šalies siuntimo stotis, todėl vertinimas, darant prielaidą, kad visos antenos yra nukreiptos į Telecentro objektus, gali būti neteisingas.</p> <p>Naujų potencialių siuntėjų tinklų vertinimas jau įsteigtų tinklų atžvilgiu neskatinant rinkos dalyvių planuoti efektyvesnius konkurencingus tinklus bei užtikrinti geresnę aprėptį tose vietovėse, kuriose veikiančių tinklų signalas yra silpnas. Aprėptį vertinant pastaboje siūlomą būdu, vieno konkurso dalyvio tinklo patrauklumas aprėpties požiūriu priklausytų nuo kito konkurso dalyvio priimtų sprendimų, susijusių su jo skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų planavimu, todėl toks vertinimas nebūtų objektyvus visų konkurso dalyvių atžvilgiu. Apraše įtvirtintu kriterijumi siekiama įvertinti teorinę didžiausią galimą konkurso dalyvio suplanuoto SFN tinklo aprėptį standartinėmis priėmimo sąlygomis, taip, kaip iki šiol buvo vertinamos kitų skaitmeninės antžeminės televizijos tinklų ir stočių aprėptys.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Telecentro pirmajame skaitmeninės antžeminės televizijos tinkle, kuriuo perduodamos komercinių transliuotojų televizijos programos, stočių skaičius yra mažesnis nei visuomeninio transliuotojo tinkle,</p>

		<p>eliminuoti iš planuojamo SFN tinklo padengimo skaičiavimo, jeigu programos būtų siunčiamos ne iš Telecentro objektų.</p>	<p>taigi ne visiems gyventojams yra sudarytos galimybės priimti visų tinklų signalus iš tos pačios siuntimo stoties. Taip pat, Lenkijos transliuotojų televizijos programoms perduoti Pietryčių Lietuvoje yra naudojamos 3 siuntimo stotys, kurių aprėpties teritorija beveik siekia Molėtus, Ignaliną, Ukmergę. Tikėtina, kad aprėpties teritorijos pakraštyje gyventojai priėmimo antenas yra nukreipę į Molėtų, Ignalinos ar Ukmergės siuntimo stotis, ir tai įvertinus, teorinė Pietryčių Lietuvos tinklo aprėpties teritorija būtų mažesnė.</p>
5.	Regioninių televizijų asociacijos 2021-03-24 raštas	<p>Sąlygų aprašo 2 punkte, gal būt per klaidą, 37 televizijos kanalo naudojimo paskirtyje nepamėta, kad kanalas numatytas Vietinių ir Regioninių televizijos programų siuntimui, kaip numatyta Skaitmeninės antžeminės televizijos Plėtros plane, 5 priedas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Žr. šios derinimo pažymos 1 punktą.</p>
6.		<p>Nagrinėjant Aprašo konkurso dokumentų vertinimo kriterijus pastebime daugumą kriterijų palankių dominuojančiam rinkos dalyviui ir todėl atsiranda tikimybė, kad Vilniaus regione jau niekada negalės įsisteigti Regioninė televizija. Be abejonės tai labai neigiamai atsilies ir visai Regioninių televizijų išlikimo politikai.</p> <p>Todėl prašome vengti diskriminacinių sąlygų Regioninių televizijų atžvilgiu, vertinti kaip nepalyginamai mažą, bet svarbų vartotojams rinkos dalyvį ir sudaryti sąlygas bei užtikrinti veiksmingą konkurenciją teikiant Vietinių ir Regioninių televizijos programų siuntimo paslaugas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Aprašas parengtas, be kita ko, vadovaujantis ERI 2 straipsnyje įtvirtintais elektroninių ryšių veiklos reguliavimui taikomais proporcingumo, reguliavimo kriterijų, sąlygų ir procedūrų objektyvumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principais, taip pat ERI 54 straipsnio nuostata, kad kriterijai, pagal kuriuos išrenkamas konkurso laimėtojas, turi būti pagrįsti specialiomis žiniomis ir veiklos efektyvumu, veiklos planų tinkamumu teikti elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, teiksimų paslaugų kainomis, paslaugų įdiegimo rinkoje terminais, investicijų dydžiu ir veiksmingos konkurencijos skatinimu. Pažymėtina, kad Aprašo V skyriuje nurodyti konkurso dokumentų vertinimo kriterijai yra objektyvūs, proporcingi, nediskriminaciniai ir nėra pritaikyti jokiam konkrečiam rinkos dalyviui. Siekiant užtikrinti konkurso sąlygų skaidrumą, Aprašo projektas taip pat buvo paskelbtas viešosioms konsultacijoms, taip suteikiant visiems rinkos dalyviams lygiavertes galimybes išreikšti savo nuomonę ar pateikti pastabų ir (ar) pasiūlymų dėl Aprašo projekto.</p>